

GIRONA

Convocat el Primer Fòrum Social Català

● **Girona.** La ciutat de Girona s'errà l'escenari, el dia 23, del fòrum social català. És el primer cop que entitats gironines s'uneixen per impulsar el fòrum. El Fòrum Social Mundial es va celebrar per primer cop a Porto Alegre el 2001, i des d'aleshores s'ha convertit en una cita per debatre i teixir estratègies pel canvi social. El fòrum acabarà els dies 29, 30 i 31 a Barcelona. Més informació, a www.fscat-girona.blogspot.com. / N.A.

GIRONA

Defensen un model d'economia solidària

● **Girona.** Els ponents que van intervenir dijous passat a Caixa de Girona en el seminari *Per una economia i social a Girona* van coincidir en la necessitat de promoure, en moments de crisi, un model econòmic al servei de les persones i de la comunitat i no fonamentat en la reproducció del diner. Així ho va defensar el tinent d'alcalde de serveis socials de Girona, Joan Olóriz, i el director d'Arç Cooperativa i membre de la Xarxa d'Economia Social i Solidària de Catalunya, Jordi Via. / N.A.

GIRONA

Venda de cava per finançar projectes solidaris

● **Girona.** Els germans Jovani, del celler Berdié, han posat en marxa una altra campanya de venda d'ampolles de cava amb objectius solidaris amb el títol *5 caves, 5 projectes solidaris*. L'objectiu és destinar el 7% del benefici obtingut en les vendes a cinc projectes. El projecte, que va posar-se en marxa el Nadal del 2008, dona suport, fins a l'abril del 2010 a cinc ONG. / N.A.

La postguerra dels metges

El Col·legi de Metges de Girona demana públicament disculpes per les represàlies infligides a professionals

Tres anys de presó per haver estat jutge de pau

NÚRIA ASTORCH / Girona
● A petició de familiars de metges de les comarques gironines que van patir represàlies durant la postguerra «per la seva conducta política i social», i no pas per la seva conducta professional, el Col·legi Oficial de Metges de Girona (COMG) va celebrar recentment un acte de desgreu envers aquests professionals en què va reconèixer la utilització política d'aquesta institució en l'època franquista. I és que, tal com explica el doctor Xavier Carreras, que juntament amb el doctor Jordi Pujiula ha estat treballant durant mesos en l'elaboració d'un informe exhaustiu sobre tots els metges que van passar pel procés de depuració. En aquell moment el Col·legi era a les mans d'una junta gestora, la qual va complir l'*orden ministerial de Governación* del 6 d'octubre de 1939. Aquesta ordre donava instruccions sobre com s'havia de dur a terme la depuració dels metges.

El doctor Carreras explica que la primera tasca encarregada a la comissió gestora va ser fer un cens de tots els professionals de la demarcació, als quals van fer una col·legiació provisional després d'haver fet una declaració jurada. «Els metges disposaven d'una setmana per fer la declaració jurada, i si no la feien en el termini establert se'ls imposava una multa de 50 pessetes», explica Carreras. En aquesta declaració jurada, els metges havien de facilitar tot un seguit de dades personals i professionals, però la majoria de les preguntes tenien a veure amb la seva afiliació política i sindical. I en aquest apartat se'ls demanava la seva adhesió al govern marxista i si havien prestat o no servei als *rojos*. Aquesta declaració jurada podia anar acompanyada, si així ho reclamava el consell directiu, d'informes complementaris que es demanaven, entre d'altres, a l'alcalde, a la Guàrdia Civil, al capellà, a la policia i als delegats de la FET i de les JONS. Tots els metges que estaven censats van passar pel procés de depuració. De tots, 210 van superar el procés sense sanció, i 42 (un 20 per cent) van ser sancio-

● Gonzalo Roch (1897 Figueres-1983 Salt) va ser un dels 23 metges de les comarques gironines que van patir represàlies per part del règim franquista. El seu fill, el pediatra Gonçal Roch, explica que, quan va acabar la carrera de medicina, el seu pare es va presentar a oposicions i el 1928 va ocupar la plaça de metge titular de Bescanó. «Era un home molt obert i la gent el tenia en molta estima. Era d'Acció Catalana i va començar a tenir contactes polítics, arran dels quals, pels volts del 1935, va ser nomenat jutge de pau de Bescanó», exposa. «Quan va arribar la revolució, i perquè ocupava el càrrec que ocupava, la seva vida ja va córrer perill per culpa dels extremistes, els de la CNT i la FAI, que van ordenar el seu assassinat», exposa Gonçal Roch, que va viure els fets de molt a prop perquè sent fill únic com era sempre era al costat del seu pare. D'aquesta amenaça, se'n va lliurar, i també, de ben poc, que fos cridat a files. Però més tard, durant la postguerra, el règim franquista sí que li va fer pagar que hagués estat jutge de pau i militant d'ERC. L'alcalde franquista de Bescanó va ordenar que el destituïssin immediatament com a metge del poble. Més tard va ser detingut i conduït a la presó de Girona, on va estar tres anys. Malgrat aquesta injusta condemna, Gonçal Roch diu que el seu pare va tenir sort, perquè el van destinar a la infermeria. No obstant això, mentre va estar empresonat va ser sotmès a dos consells de guerra su-

Gonzalo Roch, amb la seva dona i un dels seus néts a Girona en una foto del 1970.

maríssims. En el primer, el van considerar culpable i el van condemnar a 30 anys i un dia de presó, «la condemna que hi havia just abans de la pena de mort», recorda el seu fill. I en el segon consell de guerra li van rebaixar la pena i el van condemnar a 6 anys de presó. Ja era l'any 1943 i corrien aires nous, de manera que després d'haver complert tres anys el van deixar en llibertat provisional, i va ser desterritat de Girona durant mig any i inhabilitat per exercir la professió també durant aquest temps. Passats els sis mesos, es va establir a Salt, on va obrir un consultori privat. Hi ha un episodi en la vida del doctor Gonzalo Roch, però, que només sap el seu fill i que va passar desapercebut pels comandaments del règim franquista; si hagués sortit a la llum pública, hauria estat definitiu en el destí de Gonzalo Roch. L'últim delegat del govern català

que hi va haver a Girona durant la República, Josep Mascort, va demanar a Roch, amb qui mantenia una gran amistat, que fes de cap de Sanitat a la demarcació, un càrrec que va ocupar durant dos mesos, just abans que s'acabés la Guerra Civil. «L'acta de nomenament, per sort, es va cremar; perquè si se n'arriben a assabentar, d'aquest fet, el meu pare no se n'hauria sortit», afirma Gonçal Roch. «El meu pare va ser un dels pocs que es van trobar que els de la FAI els volien pelar, i després els *nacionals* el van empresonar. Això és la demostració que els del centre, en el sentit polític de la paraula, sempre són els que perden», sosté el doctor Gonçal Roch. «El meu pare era una persona centrada, no li agradaven les injustícies, era un lliurepensador; era el paradigma de la democràcia exercida amb tolerància i llibertat», afirma orgullós Gonçal Roch.

L'ordre objecte de polèmica

Orden del Ministerio de la Gobernación
de 6 de octubre de 1939

Iniciada por los Colegios Médicos la depuración de la conducta político-social de sus miembros en relación con el Movimiento Nacional, se hace preciso dictar normas sustantivas y procesales a las que, de modo uniforme, se atemperen dichas Corporaciones en el ejercicio de tan delicada función. Por ello, este Ministerio ha dispuesto:

Artículo 1.º La jurisdicción disciplinaria de los Colegios Oficiales de Médicos y de sus organismos superiores se extiende a la depuración de la conducta político-social—en relación con el Movimiento Nacional—de sus colegiados y de los médicos que solicitan la colegiación.

● Després de la llei de depuracions, els col·legis de metges van rebre una ordre específica per jutjar faltes que no es fonamentaven en la conducta professional, sinó en la conducta política i social. I seguint l'ordre van ser sancionats José Bergada Amat, José M. Butiñà Guimerà, Àngel Latorre Rios, Juan Negre Vidal, Domingo Pascual Carbó, Mariano Pascual Pujol, Miquel Pomar Miró, F.J. Subirós Cardo-

ner, Juan Turró Corominas, José M. Vayreda Pujol, José Vidal Vert, José M. Vila Vidal, Juan Buguñá Aroa, Juan Cusí Costa, Pablo Garriga Jurnet, Mart. Gironella Mora-

dell, Fed. Gironès Castelló, Fco. Llorens Centelles, Luis Mayol de Pascual, Juan Roses Carreras, Mateo Turró Dausà, Antonio Freixa Ubach i Gonzalo Roch.

nats. D'aquest darrer col·lectiu, 19, la majoria dels quals van fugir, van quedar oficialment expulsats del Col·legi. «Com es podia expulsar una persona

d'una institució a la qual no estava inscrit?», es pregunta el doctor Carreras deixant entreveure la incongruent actuació de la comissió directiva. Les

sancions imposades als 23 metges podien anar des de l'amonestació, passant per la suspensió de l'exercici de la professió entre un mes i cinc anys, la inhabi-

litació perpètua de la praxi mèdica en un territori determinat, fins a la suspensió absoluta de l'exercici de la professió a tot l'Estat entre un i deu anys.